

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

19. De interioris hominis ad exemplar Christi conformatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

frangi, non comminuet, & *linum fumigans non exstinguet*, licet fumo, oculis & naribus molestiam afferat: id est, imbecilles in fide, spe, & charitate non durè excipiet, nō abjiciet, sed fovebit, sanabit, & accendet. Non erit tristis neque turbulentus, ait idem c. 62. Christi mansuetudo designata nobis fuit per quatuor animalia: *Agnum*, cujus mansuetudo tum maximè paret, cum deberet illam excutere, cum scilicet ad mortem petitur: Unde Jeremiæ ore sic loquitur: *Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam. Columbam*, quæ felle caret, nec resistit, sed lapillo aut à miluo impetita, fugâ sibi consulit. ut hunc spiritum mansuetudinis in Christo monstraret, apparuit illa super caput ejus. Messiam illum esse probare vult Matthæus ex illo vaticiniis ante prænunciato; *Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam*: super asinam, inquit S. Chrysostomus, non super equum signum belli, & jactantiæ, sed super animal mansuetum tranquillitatis & pacis amicum, & ad aliena onera portanda paratum: hinc & nonnulli ad Christum pertinere illud Vatis Regii arbitrantur: *Ve jumentum factus sum apud te, & ego semper tecum*. Sic aliquis vir sanctus asinum se inter fratres reputavit, ut hac cogitatione ad mansuetè cæterorum levanda onera animaret.

Vermem denique se esse dixit Christus: *Ego vermis & non homo*: qui proterenti non resistit, sed se recolligit, & contrahit. O quanta in his omnibus ad imitandum seges!

CONSID. XIX.

De interioris hominis ad exemplar Christi conformatione.

Interioris hominis pars superior complectitur intellectum & voluntatem, inferior sensum & appetitum: itaque triplex hic petitur conformatio, in operationibus intellectus, voluntatis, & appetitus inferioris.

Cogitationum Christi sublimitas, atque præstantia repræsentatur nobis à sponsa in Canticis, dum dicit: *Coma ejus quasi elata palmarum, nigra quasi corvus*. Elata palmæ, & præcipuè germen grati coloris semper virens, & palmæ verticem tegens ac ornans nobis optimè cogitationes Christi, quæ ab ejus divinitate velut à capite vim & virtutè accipiebant, erantque proinde prorsus cælestes & divinæ, repræsentant. Tales Christi sectatorem vult habere S. Macarius: Alius, inquit, est Christianorum mundus, conversatio,

I.
Imitandus
in interioris
hominis cultu.

Cogitationes
Christi
quales.
Homil. 1.

Cccc 3 mens,

mens, & opera: alij enim concu-
riuntur volubilibus hujus mundi
cogitationibus; Christianorum
verò conversatio in cælis est, pro-
pter communicationem Spiritus
sancti: quia de sursum nati sunt.

2. Non cogitabat Christus de re-
bus ad corpus pertinentibus, qui
de illis à suis sectatoribus suscipi
curam vetabat: *Ne solliciti sitis*, in-
quit, *anima vestra, quid manducetis,*
neque corpori vestro, quid induamini.
Hinc S. Basilius in regulis brevioribus,
arguet eum non tantum,
qui de comedendo cogitat, sed
etiam illum, cui memoria cibi fame
non stimulante obrepit, arguere
hoc animus ad res hujus vitæ
plus æquo propensum, & in aliis,
quæ Deo grata sunt, negligentem,
sed & beatus Nilus Christi sectatores
debere esse ait velut aquilam in
sublime volantem, solis aspectu
truentem, puriori gaudentem aere,
quæ demum ad terram se demittat,
cum urget necessitas.

Ut has Spiritu sancto plenas
cogitationes assequamur, orandum
ait S. Bernardus, ut cor mundum
creetur in nobis: quod utique fiet,
si Spiritus divinus fuerit in visceribus
nostris in nobis & erga nos sanctus,
erga proximos rectus, erga Deum
principalis: qualis scilicet fuit in
Christo; qui nec de proximo unquam
sinistrè præter rationem judica-

vit, nec superfluis cogitationibus
in seipso locum ullum dedit, sed
dignas Deo semper aluit: cujus
imitationis flagrans desiderio
S. Theresia frequens tres illos
versiculos repetebat: *Cor mundum*
crea in me Deus, & spiritum rectum
innoxa in visceribus meis; ne projicias
me à facie tua, & spiritum sanctum
tuum ne auferas à me; redde mihi la-
etitiam salutaris tui, & spiritu prin-
cipali confirma me.

Ad hanc superiorem mentis
partem pertinet intentio, quæ à
Christo dicitur oculus & lumen;
quia etsi actus sit voluntatis; ordi-
nantis tamen & illuminantis in-
tellectus actionem præsupponit;
quàm verò in Christo illa excel-
sa, simplex & constans extiterit,
patet ex ipsius verbis, quibus non
semel id variis occasionibus est
protestatus: nihil aliud ille in ac-
tionibus suis spectabat, quàm
maximam Dei gloriam: in hac
omne studium collocasse se dicit,
dum Patrem alloquens: *Ego te*
clarificavi, ait, *super terram, opus*
consummavi, quod dedisti mihi. Quid
porro illud est! nimirum, *Vi-*
gnoscat te solum Deum verum, &
quem misisti Jesum Christum; hinc
paullò post dicit: *manifestavi no-*
men tuum hominibus, hoc est, glo-
riam tuam, & quidquid in te glo-
riosum est, potentiam tuam, be-
nificentiam, & singularem erga
homines charitatem: hunc sco-
pum

2.
Quales
non.

Math. 5.

Interrog.
17.

Orat. 3.
Adv. vitia.

Serm. 3. de
Spiritu S.

3.
Quomo-
do gignā-
tur bonæ
cogitatio-
nes.

4.
In recta
intentione
quæ in
Christo
sublimis.

1. Tim. 2.

6.
Ex chari-
tate orta
2. 2. 9.
4. 6.

long 8.

pum culumiantibus Judæis habere se ostendit, dum dicit: *Honorifico Patrem meum*: hunc & discipulis dum de Lazari morbo loquens: *Infirmitas*, inquit, *hæc non est ad mortem; sed pro gloria Dei*, quam verò altissimâ intentione id quaesierit, in eo clarè ostendit dum omnibus vitæ bonis se exiit, & acerbissimis malis se induit, ut gloriam istam amplificet. Imitare tu, & hoc unum; Dei scilicet gloriam, in omnibus specta; quid quid habes vitæ, & spiritus, in id impende, & pro illius amplificatione nihil malorum perhorresce, quod in Apostolo Paulo virisque Christum proximè imitantibus expressum vides.

5. Ex accurata.

Non erat tantum sublimis in Christo intentio, sed accurata, & ad minima quæque descendens, ut nullus ictus oculi, nulla respiratio, nullus corporis motus ab illa non sanctificaretur. Hæc à S. Gertrude exegit aliquando Christus Dominus, adeoque gratam habuit, ut præter suam in Eucharistia præsentiam nullibi libentius, quam in Gertrudis corde sedem figere se Mechthildi affirmaret,

6. Ex charitate orta. v. s. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Præterea hanc intentionem charitatis filiam esse oportet, quæ in eo fidei & spei longè præstat, ut notat, Thomas, quod illæ boni aliquid à Deo consecantur: charitas verò ita Deum attingit,

ut in eo sistat, non ut ex eo aliquid nobis proveniat. Ac propterea illi convenit, quod Ambrosius de vera pronuntiavit amicitia, non esse vectigalem, & Nazianzenus *ὁ δὸν ἰεωμενος*, viam, qua divini efficimur, quia opera etiam minima nõ ad instar virgæ Midæ, aurea simpliciter, sed divina prorsus efficit.

L. 3. de Off. c. 2.

Hinc S. Bernardus duo illam habere dicit, charitatem in intentione, veritatem in electione; quia eligit, quod Deo placet, & ex solo Deo placendi desiderio id agit: ut meritò dicat Ambrosius; Intentionem pretium rebus imponere. Voluit Christus ab Israëlitis primogenita sibi offerri: cor est primogenitum, primaque ejus operatio est intentio finis, ad hanc vigila, si, ut monet Chrysostomus, ad rectam amussim. omnes tuas actiones exemplo Christi velis dirigere, ne si hoc negligas, magna vitæ tuæ portio tibi pereat.

L. de pra. scpto.

In Ps. 71.

7. In memor. rix usu.

Pertinet ad hanc partem memoria, semper in Christo plena Deo: quam imitaberis, si cum Davide dixeris: *Providebam Dominum in conspectu meo semper*, & dici de te possit quod de Moyse S. Paulus, *Invisibilem tanquam videns sustinuit*, quia Dei invisibilis præsentia animatus ad adversa quæque fortiter subeunda animum obduravit.

Psal. 15.

Hebr. 11.

Per Dei præsentia. rum

Quod Christiano homini mirum

rum in modum in votis esse debet. Barlaam tam presentem Deum habere se professus est, ut si mentem à Dei presentis intuitu vellet avellere, non sine violentia id ab illa impetrare posset, & nostris temporibus fuisse legimus, qui spatio plurium annorum exiguo spatio septies dumtaxat Dei presentis memoriam amiserint, camque continuò recuperarint. Hoc videtur pro Apostolis Patrem deprecatus Christus in ultima cena, imò & pro nobis omnibus, dum

IOAN. 17. dixit: *Non pro eis tantum rogo, sed & pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me: ut omnes unum sint, sicut & tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint.* Impetravit hoc à Christo S. Lutgardis, cui cum ille tertio dixisset: *Pete quod vis, & dabitur tibi.* Tum illa: *Da mihi,* inquit, *cor tuum.* Ad quod Christus respondit: *Imò potius da mihi tuum.* institit nihilominus illa, & dixit: *Imò da mihi cor tuum attemperatum cordi meo.* quod & factum. Dicamus & nos Patri: Posside memoriam meam, & reple illam presentia tua. Dicamus Filio: Posside intellectum, & eleva illum sanctis cogitationibus. Dicamus Spiritui sancto: Posside voluntatem meam, & illam inflamma sanctis affectionibus: ut hoc modo aliquam cum Christo similitudinem assequamur.

3.
In sensu

Jam de parte inferiori, sensu

scilicet interno, & appetitu & interno & utriusque in Christo operationibus aliquid dicamus, ut ubi plurimum turbarum in nobis plerumque existit, ad ejus exemplar, ejus adjuvante gratia, componatur. S. Augustinus de humanis in Christo affectionibus agens: Ipse Dominus, inquit, in forma servi agere vitam dignatus humanam, adhibuit eas, ubi adhibendas esse judicavit: neque enim in quo verum erat hominis corpus, & verus hominis animus, falsus erat humanus affectus: verum ille hos motus, ita cum voluit, suscipit humano animo, ut cum voluit, factus est homo. Habemus nos eas ex humana conditionis infirmitate, non autem ita Dominus Jesus, cujus & infirmitas fuit in potestate: quomodo verò Christum in istis aliquomodo imitari possimus, tum exemplo S. Pauli, tum aliis Scripturae sacrae exemplis ostendit.

Quatuor illas, quas Virgilius expressit, dum dixit: *Hinc metuant, cupiuntque, dolent, gaudentque.* Nobiles Christi primis temporibus; & nostris sectatores ad Christianae perfectionis formam regere sunt conati, adeò ut mater à septenni puero hoc ipsum exigere ausa fuerit: cum enim ille quòd contra Deos blasphemasset, Romae ab Asclepiade Praefecto, tortoribus virgis caedendus praesente matre

appetit.

L. 14. de Civitate Dei l. 9.

lib. c.

1. Cruentis crucis gulas offerentia petita.

matre traditus esset, & inter verbera cunctis ad cruciatum flentibus, ille exhaustus, se sitire diceret: Mater eum increpans dixit; Christianum cedere non debere, a quam vitæ in Christo sufficere, fontem illum perennem esse proximum, calicem infantium Bethleemiticorum esse exhauriendum: nolebant illi metuere nisi peccatum, nec extra Deum ejusque voluntatem quidpiam concupiscere: de Deo offenso dumtaxat dolere; & in illo ac de illo gaudio affici. Amorem tuum reformando perfectam Christi imitatorum assequeris, si Augustino credis: Amor enim, ait, inhians habere quod amatur, cupiditas est; id autem habens, eo que fruens, lætitia; fugiens quod ei adversatur, timor est; id que si acciderit sentiens, tristitia est: proinde mala sunt ista, si malus est amor, bona si bonus. Ita ille.

CONSID. XX.

De Sacrificio cruento Christi in cruce morientis, & quid illud à nobis exigat.

Quis offert illud Sacrificium? Christus Deus homo, Sacerdos, & victima; ex quo pater magnitudo hujus sacrificii, cum offerente & re oblata nihil majus

ne à Deo quidem excogitari possit: si omnes Angeli corpus passibile assumpsissent, & pro me redimendo in crucem acti essent; imò si omnes Sancti, quorum eximia virtus omnes in admirationem rapit, idem crucis, mortisque supplicium pro me subiissent; tantum dignitate à Christi sacrificio differrent, quantum vermiculi mors ad omnium Angelorum, & Sanctorum mortem comparata. Nulla enim finiti ad infinitum est vel esse potest portio.

Quomodo illud Sacrificium offertur? Admirabili charitate, summos inter cruciatum, & gratis: vide illum amoris alis volentem ad hoc sacrificium peragendum. Erant, inquit Marcus, in via ascendentes Ierosolymam, & precedebat illos JESVS, & stupebant, & sequentes timebant; nimirum desiderij pennis ad passionem rapiebatur: dilatio ipsa cruenti istius Sacrificij, ut fit in rebus ardentibus, animum angebat. Baptismo, inquit, habeo baptizari, & quomodo coarctor (S. Ambrosius legit angor) usquedum perficiatur. Videmus aliquem febre ardentem, haustum frigidæ instanter expetere, differre tamen, usquedum hora, quâ possit bibere, à medico præscripta sonuerit, interim exclamare: O quam sitio! quam intus ardeo! Ita Christus. Hinc Petro passionem

2.
Ex modo offerentia.

Dddd nem